

2 Tesalonike

Mepai den.

¹ O galalupne, ye amâ Tesalonike kepian gâtne Anutu Ewenenjande oloŋ yekto biwiyeŋe Humonenje Yesu Kristogât kali. Yeŋgât kulem esenje ire kulemgoân. Nâmâ Paulo akto galalogâtne Sila akto Timoteo tân nugumbela kulem esenje ire kulemgoen.

² Akto yeŋgât Anutu Ewenenje akto nanje Humonenje are olop ye okot âlep akyeŋgim damunyenje akbela biwiyeŋe sândugeâk.

³ O Galalupne, nen âmâ yeŋgât nâŋgâm Anutu âlepne dâm hokboâk hokboâk mepaiŋe memaen. Akto nenne je biwiyeŋe Yesugâlânâk katbiâ kindo manbiâ sambelemap akto okot âlep agaŋgim gambiâ dondâ miawaktâp. Aregât pat nâŋgâm Anutuŋe wan akyeŋgiep aregât âlepne dâm mepaimne mendenje ârândâŋ akmap.

⁴ Aregât luâk âmbâle bikne yânjande gasa akyeŋgimai akto umatne miawak yeŋgimbo hanâk dâm Yesugât lauŋe lokom âlepne manmai aregât den pat nâŋgâm Anutugât kâmot kepianje kepianje manmai are yeŋgât pat are makyenjimaen.

Anutugât hâuŋjaet den.

⁵ Akto umatne ya miawak yeŋgip aregât keiŋe hin. Anutuŋe agak meme âlepnaet potat nenekmap aregât agak meme are ye hekat yeŋgiwerâm makto umatne miawagep. Akto Anutuŋe, “Nâŋgât kâmot Tesalonike kepian

manmai are siân manman âlepjân manbai.” dâm makto umatje miawakto hâk hilâlâm nângâm hanâk lokom manbiâ aregât hâuŋje Anutuŋje yenŋim damunyenje akbiâp.

6 Aregât Anutuŋje wan me wan mendo ârândâŋ akmap arekjé siân luâkje umatje yenŋimai are hanâk umatje yâk yenŋimbo ârândâŋ akbiâp.

7 Akto areâk bo. Ye umatje lokomai nen olop biwinenje sândugeâkgât Anutuŋje siân menenekto manman âlepjân manbaen. Akto sop aregât keiŋe makyenŋire nângâŋjet. Sop bâiŋe Humonenŋe Yesu are lâuwâŋje hunŋun aŋdo himbimâンba gem anjelo kârikje olop kâlâp panmâ gewai.

8 Luâk Anutu bo nângâŋmai akto Humonenŋe Yesugât den pat âlepnej are nângâm bo lokomai are âmâ hâuŋje umatje hamepnej olowâk yenŋiwiap.

9 Humonenŋande ikiŋe enemjânba akto ikiŋe pagaleŋe kârikjânba watyekto kâlâp bo bokbiap ain gem âmâ hâk hilâlâm humo nângâm âgâmbiâ bâli bâli kârikje miawakyenŋiwiap.

10 Akto sop ain Humonenŋaet kâmotlupnej nengâlân pagaleŋe akto egâliaŋ gogâleanj miawak nengiwiap are bunje miawagâkgât Yesuŋje togowiap ain nengâlân pagaleŋe mem agat agatnej mem agatbiap. Akto nenje den pat makyenŋienje biwiyeŋe Yesugâlân kali aregât yâk togowiawâŋ meyekbiap. Sop ain nen akto ye olop biwinenŋe Yesugâlân kalion nenje Humonenŋe ektenŋe dâtnej akto kotnej mem agatmâ manmâ âgâwaen.

11 Are âlepnej akmâ kârikje agâkgât Anutu hokboâk hokboâk ulilaŋmaen. Anutunenŋe damunnenŋe akmap yâkje yenŋonlep are wan

me wan makmâ hâreyi are bunje agâkgât
meme akyengimbo wan me wan magi are bunje
miawakto biwiyeñe Yesugâlân kali are mem
metem âmâ âi humo membai.

¹² Hain akbiâ âmâ Anutunenje akto Humonenje Yesu Kristo yetñe damunyeñe akmâ okot âlep akyengimbela luâk âmbâle yânjande yekmâ Yesu Humonennaet kotje mem agatmâ âmâ agak meme âlepñe akbiâ ârândâñ agâk hain dâm ulilanjmaen.

2

Mitigât gasa kautje miawakbiapgât den.

¹ O Galalupne, Yesu Kristo Humonenje Anutuje lâuwâje hungun ando gewiap aregât akto nenje menduguakmâ peniañbaengât keiñe makyençire nângâjet.

² Luâk bikñande, “Bâin. Humonenje togowiap aregât sopñe tâlâguâp.” dâm yençât, “Paulomajne kulem esenje ire kulemgombiâ mem togoen.” dâm heyençibiâ âmâ den are dowâk bo nângâm biwiyeñâñ sâñ sâñ bo akto âmâ den aregât bo nângâwai.

³ Akto luâk âmbâle hiangi den makmâ hain dâmbiâ bo nângâwei. Hin nângâwei. Humonenje togowerâmboân âmâ sop ainâk âmâ ulik gulik amâ luâk âmbâle dondâ Anutugât hâkâñ akmai hutyeñâñ gâtñe siâ miawakmâ luâk den koko den kârikñe hamiañmâ panbiap are wan me wan âlepñe are gasa agañmâ hami aijmâ âmâ Anutuje bâlenjâñ manbiap dâep yâkñe soñ miawakto sop humo tâlâguwiap.

4 Akto luâk âmbâle hânje hânje manmai areknej wan me wan kotsyeje mem agatmai are yenjât dumyeñân kinmâ âgâwiap. Hain akmâ wan me wan hârok nângâmbiâ gembo nângât nângâmbiâ âgâk dâm wârakbiap. Dâ areâk bo. Luâk âmbâle hârok humoyeje akberâm nângât kotne mem agatjet dâm Anutugât sumbe emetñân kinmâ nâ Anutu dâm tâwâim kinmâ âgâwiap.

5 Dâ den ire âmâ pup pup bo nângâi. Nâ yenjâlân manmâ aregât keiñe makyenjîan are nelâm yenjiâp mon?

6 Dâ hinje âmâ wan me wan siârje luâk are mendo bo miawagep aregât keiñe nângâmai. Akto luâk bâlenje meme hinje bo miawakto âmâ sop bâlenje tâlâgumboân âmâ miawakbiap.

7 Ire âmâ emelâk den koko luâk bâlenjande tigân âiñe memap. Akto horat kalanmap yâkje tâgân hikom mendâp. Dâ irawot akto hulañ akto den koko luâk are tektekñân miawakbiap.

8 Den koko luâk are tektekñân miawakto âmâ Humo Yesuñe lau biwiñaet heakñande den koko luâk are hâkokombo gewiap. Gembo ain âmâ Humo Yesu togowiapgât pagaleñjande erâm itiñ gulam mendo bo akbiap.

9 Den koko luâk are yâkgât togo togogât keiñe hin. Yâk âmâ Niambiñe meme aganđo kârikje siâ me siâ keiñe keiñe olop miawaganjmâ hiañgimân kulem akto siâ me siâ dewunnenñjande bo ekmaen are membiap.

10 Akto den koko luâk togowiawân âmâ luâk bikñje den bunñaet keiñe nângâm heñgemgom hâkâñje dâm heñgemgo nenekbiapgât dâp tâpâkom

mesokmâ âmâ bâleŋaet pat akbai. Hain akbiâ âmâ den koko luâkgât togo togogât keiŋe mem miawakbiap.

¹¹ Luâk bikŋe hain akmaigât Anutuŋe hiaŋgigât memene akto kautyeŋe gulip agâkgât kârikŋe makto miawakto hianŋgi are nâŋgâm bunŋe dâm nâŋgâm pâpkowai. Hain.

¹² Akto areâk bo. Den bunŋaet kautŋe âmâ hâkâŋe dâm siâ me siâ bâleŋaet ukenŋe akmai luâk are yâk yeŋgâlân aregât hâuŋe togo yeŋgiâkgât hain are akbiap.

¹³ Galalupne, ye amâ hain bo akbai. Anutuŋe ulikŋân dondâ okot âlep akyeŋgim kepilâm yekmâ ikiŋe Heakŋe huŋgun aŋdo kaut yeŋâŋ mendo den pat âlepŋe nâŋgâm agak meme âlepŋe akbai are nâŋgâm heŋgemgoep.

¹⁴ Anutuŋe hain nâŋgâep aregât Tesalonike gâtŋe bikŋe Humonenŋe Yesu Kristogât pagaleŋâŋ manbai dâm huŋgun nengimbo den pat âlepŋe makyenŋienŋe dowâk nâŋgâyi aregât Anutu mepaimŋe mem okot âlep nâŋgâm kotŋe mem agatenŋe ârândâŋ akbiâp.

¹⁵ Aregât den pat âlepŋe makyenŋiyion me kulem esenŋân kulemgoenŋe nâŋgâyi are kârikŋe lokom manmâ âgâwei.

¹⁶ Kembunenŋe Yesu Kristo akto Ewenenŋe Anutu yâkŋe han kalem aknengim damunnenŋe akmandat arekŋe biwinenŋe bâliwopgât wât nengimbela tatmâ âgâwaen akto himbimâŋ wan me wan âlepŋe aknengiwiapgât keiŋe maknengimbela biwinenŋe sândugemap.

¹⁷ Anutu hain arekŋe hinŋe gai meme

akyenjimbo kambiamyeje humo agâk. Akto âi kârikje âlepje ketugum den âlepjeâk makbiâ Anutu je yekto huraguâk.

3

Pauloje Anutu je tânnenguâk dâm makyenjieg.

¹ O Galalupne, den bâihe hin makyenjire nângâjet. Yeje Anutu nengât ulilanjbâ Humonenje tân nengumbo âmâ benje ulikjân den makyenjienje ye nângâyi are hainâk kepiaje kepiaje arim makyenjienje dondâje nângâwai. Nângâm amâ dondâje biwiyeje Yesugâlân katbiâ Humonenjaet den are dowâk sambelem humo akbiâp.

² Akto nen arienje luâk âmbâle hânje hânje manmai dondâje âmâ biwiyeje Yesugâlân bo kali aregât luâk bikje han hioj bauj bâleje maleje akmai arekje menekberâmbiân âmâ Anutu je bâtyenjânba mem kotgâ nenegâkgât Anutu ulilanbei.

³ Akto Humonenjande âmâ wan me wan dâm hârem are miawakmap arekje Bâleje Amboje arekje meyekbop dâm kondo gembo tânyeñguwiapgât bo pâp komap aregât Anutu hain akbiapgât nângâmaen.

⁴ Akto ye den makyenjienje lokom manmâ ariwai aregât Kembugât akmâ yenjât han lâuwâ bo akmaen.

⁵ Aregât galama yenjât hin dâm Anutu ulilanbe. Amâ Humonenjande Anutu ye okot âlep akyenjimap are akto Kristoje kârikje kinmâ

umatne lokom tân nengumap are hekat yeŋgimenâ nâŋgâwai hain dâm ulilaŋdân.

Konam bo manbaengât magep.

6 O Galalupne, Humonenje Yesu Kristoŋe makniŋdo den dâtnje umatne ire makyenŋienje nâŋgâjet. Yeŋgâlân gâtne siâne konam manmâ âi bo memai. Are den makyenŋiyion are bo lokomai luâk are olop bo manbei.

7 Akto nenje yeŋgât hutyeŋâan manmâ nenje dâp keiŋe kalmâ âiâk memâk memâk malion are ekmâ nâŋgâyi.

8 Akto nenje sot hâu bâlâk yân bo mem neyion wan me wan nengimbiâ hâk hilâlâm yeŋgiwâen dâm hândâk hilâm âi wan me wan ketugum yeŋgienje siâne puli nengimbiâ are mem sot hâuŋe aregât yeŋgiminiyion.

9 Akto nen hain bo agion dâine ârândâj akbop. Akto Anutunge sot hâuŋe bo yeŋgiwei dâm bo makmâ hâre nengiep. Bo. Nen âmâ yeŋe nenekmâ hain akŋetgât sot hâuŋe yeŋgiminiyion.

10 Akto yeŋgâlai manmâ den hin dâm makyenŋiyion, “Luâk âmbâle bikŋe konam akbiâ âmâ sot are bo yeŋgiwei.” dâm makyenŋiyion.

11 Gârâmâ hinje yeŋgâlaiwa den hin togombo nâŋgâyion. Luâk âmbâle bikŋande konam akmâ siâgât âi bâleŋe mâŋgim âiyeŋe hepunmâ yân mandâi dâmbiâ nâŋgâyion.

12 Luâk âmbâle hainare yeŋgât âmâ Humonenje Yesu Kristogât den sami hin dâm makyenŋienje nâŋgâm heŋgemgowai, “Ye âlepŋe heŋgemgom âiyeŋe yeŋeak âi mem sot mem nembai. Dâ yân âmâ bo tatbei.”

13 Akto ye hârok hin makyenjire agak meme âlepnejre are hokboâk hokboâk akmâ manmâ âgâwei. Akto bo hâkâj akbei.

14 Den kulem esenje ire kulemgoân ire luâk âmbâle siâje hâkâj akmâ hepundo âmâ yenjâlânba watbiâ arjun aنجiâk.

15 Akto gasa aganjetgât bo maktân. Dâ amâ yaiwâk aganbiâ biwiñe purik kato gala aganbiâ ye olop manbeigât maktân.

Den bâiже.

16 O Galalupne, yenjât Humonenje ulilańbe. Humonenje âmâ Lumbe Amboje wâtnej aknengim biwinenje mem sândugemapje biwiyeje sândugeâkgât hokboâk hokboâk bikenba bikenba ikińe sândukje totokoyekto ârândâj huragum yem âgâwiâp. Akto Humonenje ye olop manmâ âgâwei dâm ulilańdân.

17 Galama, nâ Paulo, nâje luâk siâ magańdere yu kulemgoâp. Dâ den biknejre ire nunak kulemgoân. Nângât bât tirip ire ekmâ nângâm heńgemgowej. Ire amâ Paulogât bât tiripnejre hain nângâjet.

18 Humonenje Yesu Kristoje ye hârok okot âlep akyenjim damunyeje agâkgât ulilańman.

Yusugât Pat Âlep Den
The New Testament in the Timbe Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Timbe long Niugini
copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Timbe

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

03f82704-6ad1-5094-a78e-e240d9f2d4f8